

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-07-36792 קז'צקוב נ' טובי ואח'

לפני כבוד השופט מיכאל תמיר

תובעת

עליזה קז'צקוב
באמצעות ב"כ עו"ד איריס אלקוני

נגד

נתבעים

1. נחום טובי
באמצעות ב"כ עו"ד עמית מזור

2. סילביה טובי
3. עדי לאה טובי
4. טל רבקה טובי
5. עומר טובי
6. דוד טובי
7. גיא טובי

כולם באמצעות ב"כ עו"ד משה הולנדר

החלטה

1. לפניי בקשתה של נתבעת 2 מיום 21.10.21 להעיד בדיון ההוכחות אשר נקבע ליום 28.10.21 באמצעות היוועדות חזותית.
2. נתבעת 2 טוענת כי היא נסעה לארה"ב כדי להשתתף בחתונת בנה שנערכה ביום 17.10.21 ("יום א' האחרון"), והיות שהיא מחוסנת רק בשני חיסונים, עליה להימצא בבידוד 14 ימים מיום חזרתה ארצה, כך שלא תוכל להגיע לדיון שנקבע למחר. עוד טוענת נתבעת 2 כי ניסתה לבדוק אפשרות לקבל חיסון שלישי בארה"ב, ואולם הדבר אינו אפשרי.
3. התובעת הגישה התנגדות לבקשה וטענה בין היתר שלפי התקנות, אם לא תתייצב נתבעת 2 לדיון, רשאית התובעת להוכיח את תביעתה נגד נתבעת 2 בהיעדרה. כן נטען כי מועד הדיון שנקבע ביום 12.4.21 היה ידוע לנתבעת 2 לפני זמן רב, והיה עליה להיערך כדי לאפשר התייצבותה לדיון. לטענת התובעת, נתבעת 2 ידעה כבר בחודש יוני 2021 שהיא תידרש לבידוד של 10 עד 14 ימים בשובה ארצה, ועניין זה לא השתנה לגבי מי שלא התחסן בחיסון שלישי, ומכאן שנתבעת 2 כלל לא חשבה להגיע לדיון. התובעת טוענת כי היא, בניגוד לנתבעת 2, עשתה כל שאלל ידה כדי להשתתף בדיון במועד שנקבע, הגם שהיא אזרחית אמריקאית והנתבעים עמדו על כך שהיא תגיע ותעיד בישראל. טענתה המרכזית של התובעת היא שהיה לה קשה מאוד להתנהל בדיון האחרון, ואם תתקיים חקירה באמצעות היוועדות חזותית, הדבר יקשה עליה, יפגע ביכולתה לעקוב אחר ההתרחשות בדיון ועלול לפגוע בזכותה הדיונית.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-07-36792 קז'צקוב נ' טובי ואח'

4. בתגובתה של נתבעת 2 לתשובת התובעת נטען, בין היתר, כי רק לאחר נסיעתה של נתבעת 2 לחו"ל, התברר לה שתידרש להיות בבידוד של 14 ימים. אשר לטענת התובעת שיהיה לה קשה לעקוב אחר דיון בהיוועדות חזותית, נטען כי כל הדיון הקודם התנהל באנגלית ללא תרגומים כלשהם, ושבמידת הצורך, אפשר לחקור גם את נתבעת 2 באנגלית והתובעת אף תוכל לקבל הסברים מבאת כוחה במהלך הדיון.

5. בעקבות זאת ניתנה החלטה ובה הפנייה להוראות בתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן "התקנות החדשות") המאפשרות חקירה בהיוועדות חזותית. עוד נקבע כי הגם שהיה על נתבעת 2 להגיש את בקשתה מבעוד מועד, יש לשקול כעת האם נכון יותר לקיים חקירה בהיוועדות חזותית כדי להימנע מפיצול הדיון. התובעת התבקשה להתייחס לכך בתגובה נוספת.

6. ב"כ נתבעים 7-2 הודיע ביום 25.10.21 כי נתבעת 2 נערכה להיוועדות חזותית באמצעות חברה מטעמה לקראת הדיון שנקבע למחר. עוד נטען כי לא ברור אם יהיה מספיק זמן לשמוע את עדותה של נתבעת 2 בדיון הני"ל, משום שלפני כן יש לשמוע עדים נוספים מטעם התובעת וכן עדים אחרים מטעם הנתבעים.

7. התובעת הגישה תגובה נוספת ובה טענה כי יש לדחות את בקשתה של נתבעת 2 לקבוע מועד נוסף להשלמת חקירתה הנגדית בישראל, לחייב אותה בהוצאות בסך של כ-16,200 ₪ בגין הגעתה של התובעת לדיון נוסף וכן לחייב אותה בשכר טרחת עו"ד בסך של 5,000 ₪, בין היתר עבור הכנת תגובות לבקשה זו של נתבעת 2.

דיון

8. כפי שנקבע בהחלטת הביניים מיום 25.10.21, התקנות החדשות מאפשרות חקירה של עדים באמצעות היוועדות חזותית, ומותב זה קיים כמה דיוני הוכחות בדרך זו, וללא תקלות כלשהן.

9. לפי תקנה 72(א) לתקנות החדשות, בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה: (1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן הסכמתו למתן עדות בדרך זו; (2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת; (3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.

10. בתקנה 72(ב) נקבע כי היוועדות חזותית תתאפשר אם המקום שבו ימסור העד את עדותו ואולם בית המשפט שבו נדונה התובענה כוללים, בין השאר: (1) מכשור המאפשר לעד לראות ולשמוע

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-07-36792 קז'צקוב נ' טובי ואח'

במהלך עדותו את המתרחש באולם בית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד, אם בית המשפט מצא שהדבר דרוש בנסיבות העניין; (2) מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים; (3) מסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט וכן מסך צפייה אישי לשופט.

11. מותב זה ניהל בעבר חקירות בהיוועדות חזותית שבהם התקיימו כל התנאים הטכניים המנויים בתקנה 72(ב) לתקנות החדשות, נתבעת 2 הודיעה שנערכה להיוועדות חזותית באמצעות חברה מטעמה, ובהמשך להחלטות קודמות שניתנו, נתבעת 2 ובא כוחה הם שיהיו אחראים לוודא שקיים כל המכשור הנדרש לקיום החקירה.

12. לגבי התנאים בתקנה 72(א), לא הועלתה כל טענה שלפיה קיימת מניעה מבחינת מדינת החוץ (ארה"ב) לשמיעת עדות זו בתחומה, ובבתי המשפט בישראל נחקרו לא אחת עדים מארה"ב בדרך של היוועדות חזותית. הצדדים אף אינם חלוקים על כך שעדותה של נתבעת 2 חיונית לשאלות השנויות במחלוקת והיא נתנה את הסכמתה להעיד בדרך זו.

13. נותרה אפוא השאלה האם הגעתה של נתבעת 2 לבית המשפט בישראל לצורך מתן עדות תקשה עליה מאוד. התובעת טוענת, תוך הפניה להודעות דוברות של משרד הבריאות שצורפו לתגובה מטעמה, כי נתבעת 2 ידעה עוד בחודש יוני 2021 שתצטרך בידוד לתקופה של 14 ימים ולכל הפחות 10 ימים בכפוף לבדיקות, ומכאן שכלל לא חשבה להגיע לדיון. לעומת זאת, נתבעת 2 טוענת (ללא תצהיר וללא אסמכתאות) כי רשימת המדינות שהחזרה מהן מחייבת בידוד מלא השתנתה, ובעת יציאתה של נתבעת 2 מישראל, לו הייתה חוזרת בסמוך, היא הייתה מחויבת בבידוד של יום אחד בלבד. על כל פנים, היות שנתבעת 2 הגישה את בקשתה 7 ימים בלבד לפני מועד הדיון, אזי היא העמידה את בית המשפט ואת התובעת בפני עובדה מוגמרת שלא יהיה באפשרותה להתייצב לדיון שיתקיים מחר, שכן גם אם תשוב ארצה, ימי הבידוד שלה לא יסתיימו עד למועד הדיון.

14. לאור כל האמור לעיל אני קובע כי התקיימו תנאי הסף המנויים בתקנה 72 לתקנות החדשות לחקירתה של נתבעת 2 בהיוועדות חזותית, אך כעת יש לשקול על רקע מכלול נסיבות העניין, האם להתיר לנתבעת 2 להעיד בדרך של היוועדות חזותית או לחלופין לקבוע מועד דיון הוכחות נוסף לצורך חקירתה של נתבעת 2.

15. בניגוד להלכה שהייתה קיימת בעבר, שלפיה חקירה בהיוועדות חזותית הייתה חריג שאפשר לעשות בו שימוש מוגבל במקרים חריגים, בשנים האחרונות לאור ההתפתחויות הטכנולוגיות, בתי המשפט נוהגים להיעתר לבקשות לניהול חקירות בהיוועדות חזותית במקרים רבים יותר. המגמה להתיר קיום חקירות בדרך של היוועדות חזותית התחזקה עוד יותר מאז החלה מגפת הקורונה, ונקבע כי יש לתת משקל רב, בין היתר, להיעדר היכולת לצפות את מצב התחלואה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-07-36792 קז'צקוב נ' טובי ואח'

ואת היקפן ומשכן של המגבלות שהוטלו ושיוטלו בעתיד, וכן יש לתת משקל לחשיבות שבקידום הדיון בתיק (ראו החלטת בית המשפט העליון ברע"א 6128/20 בשביל הכבוד בע"מ נ' דניאל צחי מור מיום 3.9.20). כאמור לעיל, בתקנות החדשות הוכרה במפורש האפשרות להורות על חקירה בדרך של היוועדות חזותית, ועוד בסמוך לפני כניסתן של תקנות אלה לתוקפן, קיבלו הערכאות הדיוניות בקשות לקיום חקירות בדרך של היוועדות חזותית, תוך הפניה להוראות בעניין זה בתקנות החדשות (ראו והשוו למשל: ת"א (מרכז) 61090-01-16 מוריס מרטין עמרם נ' איילנד שערי ים בע"מ מיום 8.12.20; ת"א (תל אביב-יפו) 58710-04-19 יוסף לוי נ' שרה לוי מיום 21.12.20; ות"א (חיפה) 48150-06-18 פלוני נ' מדינת ישראל משרד הביטחון - משטרת ישראל מיום 15.12.20). כן ראו החלטות שבהן התקבלו בקשות לחקירה בהיוועדות חזותית לאחר מועד כניסתן לתוקף של התקנות החדשות (למשל ת"צ (מרכז) 41504-06-17 תה ויסוצקי (ישראל) בע"מ נ' לילך סביטקין מיום 18.2.21; וע"מ (באר שבע) 21579-01-20 פלוני נ' רשות המיסים - פקיד שומה אילת מיום 23.3.21).

16. בפרק א' לתקנות החדשות נקבעו העקרונות הכלליים ליישום התקנות, ובסעיף 5 לפרק א' יש התייחסות לשיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם:

"בית המשפט יאזן, לפי הצורך, בין האינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי; לעניין זה, "אינטרס ציבורי" – נגישות הציבור למערכת בתי המשפט לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל, חיסכון במשאבי זמן ועלויות, מניעת הכרעות סותרות ומניעת שימוש לרעה בהליך השיפוט".

17. בענייננו, אל מול האינטרס של התובעת לחקור את נתבעת 2 באולם בית המשפט, עומדים האינטרסים של קיום דיון מהיר ויעיל וחסכון במשאבי זמן ועלויות. מדובר בתיק שמתנהל משנת 2018, ויש לעשות כל מאמץ כדי לסיים את הדיון בו בהקדם האפשרי. קביעת דיון נוסף לצורך חקירתה של נתבעת 2 בלבד עלול לעכב במידה ניכרת את מועד סיום דיוני ההוכחות, בין היתר בשל היעדר מועדים פנויים קרובים ביומנו של הח"מ והיות שהתובעת היא תושבת ארה"ב ותיאלץ להגיע במיוחד לישראל כדי להשתתף בדיון נוסף שייקבע. נוסף על כך, פיצול החקירות הנגדיות כך שנתבעת 2 תיחקר במועד נפרד לאחר כל הנתבעים האחרים, יפגע בזכויותיהם הדיוניות של שני הצדדים ועלול לפגוע ביכולת של בית המשפט להתרשם מעדותה של נתבעת 2. מנגד, אינני סבור כי קיום הדיון בהיוועדות חזותית צפוי לפגוע משמעותית ביכולתה של התובעת לעקוב אחר המתרחש באולם, שכן התובעת תוכל לראות ולשמוע את העדה תוך כדי חקירתה, וב"כ נתבעים 2-7 אף הביע בתגובתו נכונות לאפשר חקירה נגדית של נתבעת 2 באנגלית, אם יהיה צורך בכך. מעבר לכך וככל שבית המשפט יסבור כי זכויותיה הדיוניות של התובעת תיפגענה, תינתן החלטה נוספת בהקשר זה בהתאם.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-07-36792 קז'צקוב נ' טובי ואח'

18. עם זאת, יש לתת את הדעת לכך שנתבעת 2 הגישה את בקשתה באיחור, ללא תצהיר לתמיכה בטענותיה העובדתיות וללא אסמכתאות תוך שהיא מציבה לבית המשפט עובדה מוגמרת כפי שתואר לעיל. נתבעת 2 טוענת כי רק לאחר טיסתה לארה"ב נודע לה לראשונה שלאחר חזרתה היא תהיה חייבת בתקופת בידוד מלא של 14 ימים, אך לא פירטה מתי בדיוק נודע לה על כך ולא צירפה את כל ההנחיות הרלוונטיות של משרד הבריאות שהיו בתוקף בסמוך לפני מועד נסיעתה ולאחריה. גם אם נתבעת 2 לא ידעה בעת שיצאה לארה"ב כי היא תידרש לבידוד מלא (וטענתה זו לא הוכחה כנדרש), הרי שהיה עליה להגיש בקשה מפורטת ומבוססת בעניין זה מיד לאחר שנודע לה על כך, והיא לא עשתה זאת. התובעת טענה שעוד ביום 3.9.21 הודיע משרד הבריאות לגבי כל החוזרים מחו"ל כי רק מי שחוסן בחיסון שלישי יוכל להשתחרר מבידוד כעבור 24 שעות בכפוף לבדיקה. נתבעת 2 לא הכחישה טענה זו בתגובתה ולא ציינה מתי נודע לה לראשונה על ההנחיה הנ"ל. בנוסף לכך, לא ברור מדוע נתבעת 2 לא התחסנה בחיסון שלישי טרם נסיעתה לחו"ל.

19. לפיכך, ולאחר איזון בין מכלול השיקולים הרלוונטיים, לרבות מועד ואופן הגשת בקשתה של נתבעת 2, זכויותיהם הדיוניות של כל הצדדים והצורך בניהול דיון משפטי מהיר ויעיל ככל האפשר בתביעה שהוגשה בשנת 2018, אני נעתר לבקשה לשמיעת עדותה של נתבעת 2 בהיוועדות חזותית, אך מחייב את נתבעת 2 לשלם לתובעת 3,000 ₪ בגין שכר טרחת עו"ד. סכום זה ישולם לתובעת בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד למועד התשלום בפועל. היה ולא תתקיים חקירה של נתבעת 2 מחר מסיבה כל שהיא, ניתן לטעון טענות נוספות בקשר לחיוב צד זה או אחר בהוצאות.

20. כמו כן ובהמשך להחלטות קודמות, אני קובע כי על נתבעים 2-7 ובא כוחם לוודא כי בדיון שיתנהל מחר יתקיימו כל התנאים הטכניים הדרושים לחקירתה של נתבעת 2 בהיוועדות חזותית, ועליהם לשאת בכל העלויות הדרושות לשם כך.

21. כפי שנקבע בהחלטה קודמת מהיום, הצדדים מתבקשים לתאם את סדר ומשך החקירות של העדים הנותרים, ולהעריך מתי צפויה להתקיים חקירתה של נתבעת 2, לצורך תיאום עם חברת live video. יש לפעול במטרה לסיים בדיון שיתקיים מחר את חקירותיהם של כל העדים שנותרו, לרבות נתבעת 2.

המזכירות מתבקשת להעביר העתק של החלטה זו לצדדים בהקדם.

ניתנה היום, כ"א חשוון תשפ"ב, 27 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

מיכאל תמיר, שופט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-07-36792 קז'צקוב נ' טובי ואח'

1

